

ARCHITEKTURA – PRZESTRZEŃ WARTOŚCI

Istniejące relacje pomiędzy elementami przestrzeni są postrzegane przez człowieka i opisywane z punktu widzenia wartości "samej w sobie". JAKOŚCI PRZESTRZENNE funkcjonują jako autonomiczne, nawet bez uwzględniania ich potencjalnej wartości użytkowej. Świadomie postrzegając i kształtując relacje przestrzenne człowiek nadaje WARTOŚĆ swojemu otoczeniu.

Nawet podstawowe decyzje człowieka, wprowadzające zmianę w przestrzeni – wynikające z faktu koniecznej ingerencji w otoczenie, w związku z jego przystosowaniem do celów związanych z egzystencją – otwierają obszar doznań, doświadczeń i przeżyć o charakterze estetycznym oraz mogą być w tych kategoriach postrzegane i wartościowane. Decydując o szerokości, wysokości, materiale lub kolorze – nadajemy przestrzeni określone JAKOŚCI, które staną się dla uczestnika i odbiorcy źródłem doznań i przeżyć oraz odniesione zostaną do określonego obszaru wartości. W dużym uproszczeniu można stwierdzić, że PRZESTRZEŃ JEST WARTOŚCIĄ.

TEZA

Kształtowanie jakości przestrzennych stanowić może – w znacznej mierze – autonomiczny obszar poszukiwań i decyzji projektowych architekta, prowadzonych równocześnie bądź niezależnie od analiz i rozstrzygnięć dotyczących innych wartości związanych z realizowanym projektem – np. wartości użytkowych, społecznych, technicznych czy ekonomicznych.

WYSTAWA

Wystawa obejmuje wybrany, autorski, architektoniczny dorobek twórczy – zrealizowany w latach 1992 – 2014 tj. od obrony pracy dyplomowej magisterskiej na kierunku Architektura i Urbanistyka, na Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Szczecińskiej (obecnie Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie), do zakończenia działalności zawodowej w zakresie projektowania architektury i urbanistyki, w ramach Pracowni Projektowej LA Laboratorium Architektury – Jarosław Bondar, związanego z podjęciem pracy w administracji samorządowej, na stanowisku Architekta Miasta Szczecin.

Obroniona w 1992 roku praca dyplomowa magisterska, zatytułowana SZKOŁA ARCHITEKTURY, której promotorem jest prof. dr hab. inż. arch. Adam Maria Szymski, w sposób rzeczywisty i symboliczny, stanowi podsumowanie okresu studiów na kierunku architektura i urbanistyka oraz inicjuje podjęcie samodzielnych doświadczeń, związanych z wykonywaniem zawodu architekta.

Wystawę zamyka zrealizowany i oddany do użytkowania w 2014 roku budynek Centrum Diagnostyki i Leczenia Nowotworów Dziedzicznych PUM na terenie SPSK1 przy ul. Unii Lubelskiej 1 w Szczecinie.

Budynek o powierzchni użytkowej około 18 000 m², z budżetem inwestycji przekraczającym 60 mln zł mieści program o największym skomplikowaniu funkcjonalnym i technologicznym. Znajdują się tam między innymi: Blok operacyjny (9 sal operacyjnych), Oddział Diagnostyki PET, Oddział Terapii Radioizotopowej, Oddział Hematologii z Pododdziałem Przeszczepu Szpiku Kostnego, Oddział Chemioterapii, Oddział Chirurgii Onkologicznej. Dodatkową trudnością projektu był fakt, że obiekt powstał jako adaptacja istniejącej – wykonanej w 1996 roku – żelbetowej konstrukcji zaprojektowanej dla potrzeb zupełnie innych funkcji szpitalnych.

Realizacja prac projektowych poprzedzona była badaniami i ekspertyzami istniejącej struktury konstrukcyjnej. Realizację budynku rozpoczęto od jej zabezpieczenia, wzmocnieniem i rozbudowy dla potrzeb nowego projektu.

W trudnych uwarunkowaniach technologicznych i przy istotnych ograniczeniach technicznych i ekonomicznych, związanych z prowadzeniem prac projektowych oraz późniejszą realizacją budynku, w projekcie podjęto zagadnienia jakości przestrzennych i estetycznych, jako autonomiczne zagadnienia projektowe, mające swój skutek w świadomym i twórczym kształtowaniu estetyki budynku oraz przejawiające się w strukturze wewnętrznej obiektu.

Dolna partia budynku ukształtowana została w postaci strukturalnych sekwencji i rytmów gubiących prostą regularność, na rzecz organicznej zmienności. Towarzysząca temu działaniu gra kolorów, poprzez wprowadzenie różnych odcieni zieleni, wzmacnia oddziaływanie naturalnych kolorów drzew otaczających budynek i częściowo „gubi” jego masę w przestrzeni. Nad całością „unoszą się” wyraźnie wyróżniona część zawierająca oddziały łóżkowe, o ciepłej, kontrastującej z podstawą kolorystyce.

Podsumowanie doświadczeń i dorobku ponad dwudziestu lat twórczej aktywności zawodowej, jest zamknięciem obszaru badań i doświadczeń związanych z projektowaniem architektury i urbanistyki, obejmującym wszystkie obszary aktywności zawodowej architekta tj. od prac przedprojektowych, koncepcyjnych i konkursów architektonicznych, poprzez projekty budowlane i wykonawcze, współpracę z projektantami wszystkich branż projektowych, koordynację zespołów branżowych, procedury administracyjne po udział w realizacji inwestycji tj. nadzór autorski w trakcie realizacji obiektów, przekazanie budynków do użytkowania i monitoring ich funkcjonowania po oddaniu do użytku.

W zakres dorobku twórczego włączone zostały i zintegrowane doświadczenia o charakterze techniczno – budowlanym, wynikające z podjęcia tematów projektowych dotyczących budynków istniejących, także o dużej wartości historycznej oraz wpisanych do ewidencji zabytków.

Praca naukowa i dydaktyczna w Zakładzie Projektowania Architektonicznego, Instytutu Architektury i Planowania Przestrzennego na Wydziale Budownictwa i Architektury w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie (dawniej Politechnika Szczecińska) jest próbą systematyzacji doświadczeń wynikających z badań i doświadczeń związanych z praktyką projektową oraz odniesienia jej do obszaru wiedzy z zakresu teorii budowy formy architektonicznej, percepcji, procesu twórczego a także dziedzin pokrewnych, stanowiących szersze tło rozważań naukowych związanych z architekturą, takich jak filozofia, psychologia i historia architektury.

dr inż. arch. Jarosław Bondar